

Perscommuniqué

De CRB en de NAR spreken zich uit over de nieuwe tarieven van de abonnementen van de NMBS

Op 1 februari 2024 verhoogt de NMBS de tarieven van haar vervoerbewijzen. In de aanloop daarnaartoe hebben de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad (hieronder: de Raden) op 30 januari 2024 een unaniem advies uitgebracht.

In dit advies waarschuwen de Raden ervoor dat het aantal treinreizigers stabiel zou kunnen blijven of zelfs zou kunnen dalen als gevolg van de tariefindexering (met 5,9%) die op 1 februari 2024 van kracht wordt. Deze tariefindexering gaat immers gepaard met een verslechterde kwaliteit van de dienstverlening aan de reiziger: de stiptheid van het treinverkeer daalde, het aantal afgeschafte treinen steeg en voor treinvertragingen van 15 tot 30 minuten worden geen compensaties meer toegekend. Daar komt nog bij dat de prijzen van de woon-werkabonnementen geïndexeerd worden, terwijl de brandstofprijzen voor de auto aan het dalen zijn.

Als dat gevreesde scenario zich voltrekt, zal dat negatieve gevolgen hebben voor de mobiliteit en voor de inkomsten van de NMBS en zullen we nog verder verwijderd geraken van de doelstellingen die moeten worden gehaald krachtens het openbaredienstencontract 2023-2032 van de NMBS en de Spoorvisie 2040: een modaal aandeel van de trein in het personenvervoer van 15% in 2040 en 30% meer treinreizigers in 2032 ten opzichte van 2023.

Met het oog op deze doelstellingen vragen de Raden dan ook met aandrang om dringend werk te maken van de bevordering van het openbaarvervoergebruik. Daartoe bevelen ze een kwaliteitsverbetering en betere integratie van het openbaar vervoer aan. In dat kader is het ook belangrijk het gebruik van het mobiliteitsbudget te bevorderen, de combinatie trein-fiets te faciliteren en het toepassingsgebied van het vrijwillig 80/20-derdebetalerssysteem (d.i. een systeem waarbij de werkgever 80% van de abonnementsprijs voor zijn rekening neemt, de resterende 20% ten laste van de overheid is en de werknemer een kosteloos abonnement voor zijn woon-werkverkeer geniet) uit te breiden tot al de gecombineerde abonnementen.

Tot nu toe verhoogde de NMBS haar tarieven traditioneel elk jaar op 1 februari. Maar in het openbaredienstencontract 2023-2032 tussen de NMBS en de federale staat is een bepaling opgenomen die de NMBS toelaat om op de woon-werkabonnementen jaarlijks een tariefverhoging van maximaal 1% bovenop de index toe te passen, op voorwaarde dat ze het afgelopen jaar de minimale prestatiedrempel overschrijdt die is vastgelegd voor haar prestaties op het vlak van stiptheid, klantentevredenheid en schrappingsgraad van de treinen. De informatie over de prestaties van de NMBS voor deze drie aspecten tijdens het afgelopen jaar is pas na 1 februari beschikbaar. Bijgevolg bestaat dus het risico dat de implementatie van deze bepaling aanleiding zal geven tot twee tariefaanpassingen per jaar. De Raden vinden dat dit koste wat kost moet worden vermeden omdat dit financiële gevolgen zou hebben voor heel wat werkgevers en werknemers, zou leiden tot administratieve complexiteit en bovendien ook consequenties zou kunnen hebben voor het sociaal overleg met betrekking tot de werkgevers- en/of werknemersbijdrage in de prijs van de woon-werkabonnementen.

Het advies is beschikbaar op de websites van de CRB (www.ccecrb.fgov.be) en de NAR (www.cnt-nar.be).